INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C, PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

January 1st Week 2025

- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ 'ಪ್ರಗತಿ' (PRAGATI) ಯ 50ನೇ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ
- ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ ವರದಿ (FSR) ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆರ್‌ಬಿಐ
- ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ: ನಿಯಂತ್ರಿತ ಗಾಂಜಾ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆ
- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಆರು ಪಥದ 'ಹಸಿರು ಕಾರಿಡಾರ್'ಗೆ ಅನುಮೋದನೆ
- ಡಿಆರ್‌ಡಿಒ ವತಿಯಿಂದ ಎರಡು 'ಪ್ರಳಯ್' ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಸರಣಿ ಉಡಾವಣೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚೌಕಟ್ಟು (NTRAF)
- ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡಿನ ಕೊಂಡಿರಹಿತ ಜೇನುನೊಣಗಳು
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆ (NIA)
- ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆ (VDG)
- ಜೀವ (JIVA) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
- ಕಾರ್ಬನ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೆಕಾನಿಸಂ CBAM)
- ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ (Ind-Aus ECTA)
- ಜಲ ರಕ್ಷಕರು : ಮರುಭೂಮಿಕರಣದ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೋರಾಟ
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ನಕಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ'
- ಮಕರವಿಳಕ್ಕು ಹಬ್ಬ
- ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್
- INSV ಕೌಂಡಿನ್ಯ
- ಅಗರಬತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ BIS ಮಾನದಂಡ
- ಪಿನಾಕಾ ಸುದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ರಾಕೆಟ್‌ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ನರಸಾಪುರ ಕಸೂತಿ ಕರಕುಶಲತೆ
- INS ವಾಗ್ಶೀರ್

Watch Insta ವಿದ್ಯಮಾನ Video
INSTA KAS
080 69 405 206 www.insightsonindia.com

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS
JANUARY 1ST Week 2026

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ 'ಪ್ರಗತಿ' (PRAGATI) ಯ 50ನೇ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 2/ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು 'ಪ್ರಗತಿ' (PRAGATI- **ಸಕ್ರಿಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಕಾಲಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ**) ಸಂವಾದದ 50ನೇ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಪ್ರಗತಿ (PRAGATI - ಸಕ್ರಿಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸಕಾಲಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು 2015 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯವು (PMO) ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.**
- **ಗುರಿ:** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- **ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ :** ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು ಹಾಗೂ ವಿಳಂಬ ಅಥವಾ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.
- **ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಯಾನಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥ ಜಾರಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- **ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ:** ನಾಗರಿಕರ ದೂರುಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ 'ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' (CPGRAMS) ಯಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನೆಗಳು

- 'ಪ್ರಗತಿ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ 377 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ 3,162 ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪೈಕಿ 2,958 ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 94% ನಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ದಶಕಗಳಿಂದ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳು 'ಪ್ರಗತಿ' ವೇದಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ ವರದಿ (FSR) ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆರ್‌ಬಿಐ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- /ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- **ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್**ನ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2025 ರ **'ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ ವರದಿ'**ಯು, ಭಾರತದ ಹಣಕಾಸು ವಲಯದಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ದೇಶೀಯ ದೃಢತೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳ ನಡುವೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ ವರದಿ (FSR)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು **ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI)** ಹೊರತರುವ **ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ** ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಗುರಿ -** ಇದು ಭಾರತೀಯ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ -** ಇದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (NBFCs), ಮ್ಯೂಚುಯಲ್ ಫಂಡ್‌ಗಳು, ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಣಕಾಸು ವಲಯದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸದೃಢತೆಯ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ: ನಿಯಂತ್ರಿತ ಗಾಂಜಾ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 3/ಕೃಷಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಔಷಧೀಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಗಾಂಜಾ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು **ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ** ಸರ್ಕಾರವು ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಗಾಂಜಾ/ಮರಿಜುವಾನಾ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು 'ಕ್ಯಾನಬಿಸ್ ಸಟಿವಾ' ಸಸ್ಯದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ ವಿವಿಧ 'ಸೈಕೋ ಆಕ್ಟಿವ್' (ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ) ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಬಳಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದವಾಗಿದೆ.
- ಗಾಂಜಾದಲ್ಲಿ ಟೆಟ್ರಾಹೈಡ್ರೊಕಾನ್ನಬಿನಾಲ್ (THC) ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಸೈಕೋಆಕ್ಟಿವ್ ಘಟಕ ಇರುತ್ತದೆ.

ಗಾಂಜಾ ಬಳಕೆಯ ಅಡ್ಡಪರಿಣಾಮಗಳು

- ಇದರ ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಚಾಲನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿವೆ.
- ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅರಿವಿನ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಸ್ಕಿಜೋಫ್ರೇನಿಯಾ (ಮನೋವ್ಯಾಧಿ), ಖಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಆತಂಕದಂತಹ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.
- ಹದಿಹರೆಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಜಾ ಸೇವನೆಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೆದುಳಿನ ವಿಕಸನವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಯಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿ

- **1985 ರ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕಾಯ್ದೆ (NDPS ಕಾಯ್ದೆ):** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಗಾಂಜಾವನ್ನು 'ಅನುಸೂಚಿ-I' ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ, ಅಂದರೆ ಇದು ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಸೇವನೆ:** ಗಾಂಜಾವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸೇವಿಸುವುದು 6 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ 10,000 ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ.
- **ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ:** ಇದಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವಿನಾಯಿತಿಗಳು:** ಸಸ್ಯದ ಎಲೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುವ 'ಭಾಂಗ್' ನ ಬಗ್ಗೆ NDPS ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

- **2020:** ಔಷಧೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸೆಣಬಿನ ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಹೊರತೆಗೆಯಲಾದ CBD (ಕ್ಯಾನಬಿಡಿಯಾಲ್) ಅನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.
- **2023:** ಸಂಶೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಗಾಂಜಾ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು NDPS ಕಾಯ್ದೆಯು ನಿಷೇಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಆರು ಪಥದ 'ಹಸಿರು ಕಾರಿಡಾರ್'ಗೆ ಅನುಮೋದನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 3/ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ)

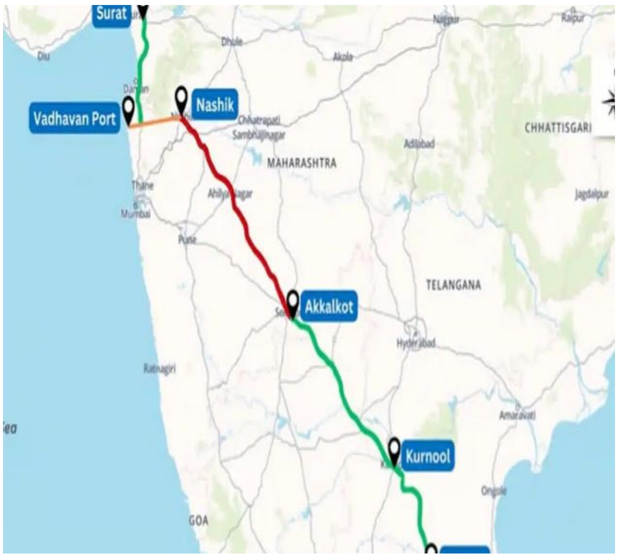

INSTA KAS

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿಯು (CCEA), ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಸಿಕ್, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಲಕೋಟವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಆರು ಪಥದ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ಪ್ರವೇಶದ ಹಸಿರು ಪಥ (ಗ್ರೀನ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್) ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರು ಪಥದ ಹಸಿರು ಕಾರಿಡಾರ್ ನ ಬಗ್ಗೆ

- 374 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 'ನಿರ್ಮಾಣ-ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ-ವರ್ಗಾವಣೆ' (BOT) ಟೋಲ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.
- **ನಿರ್ಮಾಣ-ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ-ವರ್ಗಾವಣೆ (BOT) ಮಾದರಿ** ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಯೋಜನಾ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮರುಪಡೆಯುವ ಅಥವಾ ಲಾಭ ಗಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರ, ಯೋಜನೆಯ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಪುನಃ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ** - ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, 'ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ'ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ಸಾರಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ (PMGS-NMP)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದನ್ನು 2021 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಉದ್ದೇಶ -** ಇದು ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾದರಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲಾಖೆ'(DPIIT)ಯು ಇದನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ -** ಈ ಯೋಜನೆಯು ಜನರು, ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸುಗಮ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಡೆರಹಿತ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿಯು ಏಳು ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ:** ರೈಲ್ವೆ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಬಂದರುಗಳು, ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ.

ಡಿಆರ್‌ಡಿಒ ವತಿಯಿಂದ ಎರಡು 'ಪ್ರಳಯ್' ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಸರಣಿ ಉಡಾವಣೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ರಕ್ಷಣೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO)ಯು ಒಡಿಶಾ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು 'ಪ್ರಳಯ್' ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶೀಘ್ರ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸರಣಿ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಳಯ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ವಿಧ:** ಇದು ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ, ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಅಲ್ಪ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅರೆ-ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಿಡಿತಲೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಪೇಲೋಡ್):** ಪ್ರಳಯ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯು ಸುಮಾರು 400 ಕಿ.ಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು 500 ರಿಂದ 1,000 ಕೆ.ಜಿ ತೂಕವನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಿಡಿತಲೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಯು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ನ್ಯಾವಿಗೇಶನ್ (ಸಂಚರಣೆ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿತ ವೈಮಾನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕಠಿಣ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರಿ ತಲುಪುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ವಿವಿಧ ಶ್ರೇಣಿಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಿಡಿತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (IGMDP)ದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಪ್ರಾರಂಭ:** 1983
- **ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:** IGMDP ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 1980ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರು ರೂಪಿಸಿದರು.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

- **IGMDP ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು:**
  - **ಪೃಥ್ವಿ** : ಅಲ್ಪ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ.
  - **ಅಗ್ನಿ** : ಮಧ್ಯಂತರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ.
  - **ತ್ರಿಶೂಲ್** : ಅಲ್ಪ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ, ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ.
  - **ಆಕಾಶ್** : ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ.
  - **ನಾಗ್** : ಮೂರನೇ ತಲೆಮಾರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್ ವಿರೋಧಿ ಕ್ಷಿಪಣಿ.

ಭಾರತದ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ಕ್ಷಿಪಣಿ	ವಿಧ		ವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಅಸ್ತ್ರ	ಆಕಾಶದಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ		80 ಕಿ.ಮೀ
ತ್ರಿಶೂಲ್	ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ		9 ಕಿ.ಮೀ
ಆಕಾಶ್)			30 ಕಿ.ಮೀ
ಪೃಥ್ವಿ ಏರ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್/ವಾಯು ರಕ್ಷಣೆ (PAD)			2000 ಕಿ.ಮೀ
ನಾಗ್	ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ (ಟ್ಯಾಂಕ್ ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿ)		4 ಕಿ.ಮೀ
ಪ್ರಹಾರ್	ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ	SRBM	150 ಕಿ.ಮೀ
ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್	ಭೂಮಿ, ನೌಕೆ, ಆಕಾಶ	ಸೂಪರ್‌ಸಾನಿಕ್ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ	300 ಕಿ.ಮೀ
ನಿರ್ಭಯ್	ಭೂಮಿ, ನೌಕೆ, ಆಕಾಶ	ಸಬ್‌ಸಾನಿಕ್ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ	1000 ಕಿ.ಮೀ
ಕೆ-15 ಸಾಗರಿಕಾ	ನೀರಿನೊಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ	SLBM	700 ಕಿ.ಮೀ
ಧನುಷ್	ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ/ಮೇಲ್ಮೈಗೆ	SRBM	350 ಕಿ.ಮೀ
ಶೌರ್ಯ	ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ	SLBM	1900 ಕಿ.ಮೀ

ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಯಿಂದ ಉಡಾಯಿಸಲಾದ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು

ಕ್ಷಿಪಣಿ	ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು
ಅಸ್ತ್ರ	• ಇದು ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಆಚೆಗಿನ (BVR) ಆಕಾಶದಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ (AAM). • ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ತೂಕದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಡಿಆರ್‌ಡಿಒ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ. • ಶತ್ರು ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್ ಸಾನಿಕ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ನಾಶಪಡಿಸಲು ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
ತ್ರಿಶೂಲ್	• ಹಡಗುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ವೈರಿಗಳ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಇದನ್ನು 'ಆಂಟಿ-ಸೀ ಸ್ಕಿಮ್ಮರ್' (ರೇಡಾರ್‌ನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾರುವುದು) ಆಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಆಕಾಶ್	• ಇದು ಫೈಟರ್ ಜೆಟ್‌ಗಳು, ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು, ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
PAD (ಪೃಥ್ವಿ ಏರ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್)	• ವಾತಾವರಣದ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ನಿರೋಧಕ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
ನಾಗ್	• ಇದು 3ನೇ ತಲೆಮಾರಿನ ಟ್ಯಾಂಕ್ ವಿರೋಧಿ 'ಉಡಾಯಿಸು ಮತ್ತು ಮರೆತುಬಿಡು' ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ಉಡಾಯಿಸುವ ಮೊದಲೇ

INSTAKAS

	ಗುರಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ.
ಪ್ರಹಾರ್	• ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಲನಾ ಕೌಶಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಭೂಸೇನೆಯ ಯುದ್ಧಭೂಮಿ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್	• ಇದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದ ಜಂಟಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಸೂಪರ್ ಸಾನಿಕ್ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ. • ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದ ಸೂಪರ್ ಸಾನಿಕ್ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ. • ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದ ಹಡಗು ವಿರೋಧಿ ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.
ನಿರ್ಭಯ್	• ಇದು ಸಬ್ ಸಾನಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ (ಅಗತ್ಯ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
ಕೆ-15 ಸಾಗರಿಕಾ	• ಇದು ಭಾರತದ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ಉಡಾವಣಾ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ (SLBM) ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೂಲಕ ಪರಮಾಣು ಪ್ರತಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮೂರನೇ ಹಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. • ಇದನ್ನು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪರಮಾಣು ಚಾಲಿತ ಅರಿಹಂತ್ ವರ್ಗದ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು.
ಧನುಷ್	• ಇದು ಪರಮಾಣು ಸಿಡಿತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕೆ-15 ಸಾಗರಿಕಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ.
ಶೌರ್ಯ	• ಇದು ಕೆ-15 ಸಾಗರಿಕಾ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಬ್ಯಾಲಿಸ್ಟಿಕ್ ರೂಪಾಂತರವಾಗಿದೆ (SSM). • ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಪರಮಾಣು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಭಾರತದ **ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಪ್ರತಿದಾಳಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು** ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. • ಇದು ರಷ್ಯಾದ ನೆರವಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಕೆ-15 ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚೌಕಟ್ಟು (NTRAF)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ , ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು (PSA) 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಆರಂಭಿಕ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವಾಣಿಜ್ಯ ನಿಯೋಜನೆಯವರೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯನ್ನು 9 'ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮಟ್ಟಗಳ' ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾದ ವಿವಿಧ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡಿನ ಕೊಂಡಿರಹಿತ ಜೇನುನೊಣಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜೇನುನೊಣಗಳ ಪರಿಸರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕೊಂಡಿರಹಿತ ಜೇನುನೊಣಗಳಿಗೆ (Stingless bees) ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಕೀಟವೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಜಗತ್ತಿನ ಮೊದಲ ಪ್ರಕರಣ ಇದಾಗಿದೆ.

ಕೊಂಡಿರಹಿತ ಜೇನುನೊಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- ಇವು ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡಿನ ಪೆರು ದೇಶದ ಭಾಗದ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪ್ರತಿರೂಪಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಇವುಗಳು ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- **ಪರಿಸರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪಾತ್ರ:** ಇವು ಮಳೆಕಾಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಕಗಳಾಗಿದ್ದು , ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಇವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನ ಜೇನುನೊಣ ಪ್ರಭೇದಗಳಾಗಿದ್ದು, ಕಾಫಿ, ಚಾಕೊಲೇಟ್, ಆವಕಾಡೊ ಮತ್ತು ಬ್ಲೂಬೆರ್ರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡಿನ ಶೇ. 80 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.
- **ಬೆದರಿಕೆಗಳು:** ಇವು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಅರಣ್ಯನಾಶ ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಜೇನುನೊಣಗಳೊಂದಿಗಿನ ತೀವ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಳಿವಿನ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ.
- **ನೀಡಲಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು:** 'ಸ್ಥಳೀಯ ಕೊಂಡಿರಹಿತ ಜೇನುನೊಣಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಘೋಷಣೆ'ಯು ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಏಳಿಗೆ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮಾಲಿನ್ಯಮುಕ್ತ ಆವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ವಾಸ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚಕ್ರಗಳ ಪುನರುತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಹಾನಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡು ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. 10 ರಷ್ಟು ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ.
- ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡು 8 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾಗರೋತ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ: ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಬೊಲಿವಿಯಾ, ಕೊಲಂಬಿಯಾ, ಈಕ್ವೆಡಾರ್, ಗಯಾನಾ, ಪೆರು, ಸುರಿನಾಮ್, ವೆನೆಜುವೆಲಾ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚ್ ಗಯಾನಾ (ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ).
- ಇದು ಸುಮಾರು 250-300 ಶತಕೋಟಿ ಟನ್ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳ 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗೆ ಸಮನಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವದ ಕೆಲವು ಬೃಹತ್ ನಗರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಕಾಡು 47 ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 2.2 ದಶಲಕ್ಷ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಇವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯವು ಈ ಮಳೆಕಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಅವಿನಾಭಾವವಾಗಿ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆ (NIA)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ ಭದ್ರತಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2025ರಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು (NIA) ಶೇ. 92ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯದ ದರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 26/11ರ ಮುಂಬೈ ದಾಳಿಯ ಆರೋಪಿ ತಹಾವ್ವುರ್ ರಾಣಾನ ಹಸ್ತಾಂತರವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧದ ತನ್ನ ನಿಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆ (NIA)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** 26/11ರ ಮುಂಬೈ ದಾಳಿಯ ನಂತರ 'NIA ಕಾಯ್ದೆ, 2008'ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಕಾರ್ಯ:** ಇದು ಕೇಂದ್ರದ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

INSTA KAS

- **ಕಾರ್ಯಾದೇಶ:** ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ, ಭದ್ರತೆ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಅಪರಾಧಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- **NIA (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯ್ದೆ, 2019:**
  - **ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ:** ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರು ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
  - **ವಿಸ್ತೃತ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ :** ಸ್ಫೋಟಕ ವಸ್ತುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1908, ಮಾನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ, ಸೈಬರ್ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕಾಯ್ದೆ 1959ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ:** ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯ (ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ)
- **ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ:** ನವದೆಹಲಿ
- **ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು:** ಒಟ್ಟು NIA ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು: 51
- **ಪ್ರತ್ಯೇಕ NIA ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು:** 2 (ರಾಂಚಿ ಮತ್ತು ಜಮ್ಮು)

ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆ (VDG)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಜಮ್ಮು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಚೆನಾಬ್ ಕಣಿವೆಯ ಮೇಲೆ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಯಾಗಿ (VDG) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಭೂಸೇನೆಯು ಹಂತ-ಹಂತದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- **ಗುರಿ:** ಇವರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳೊಂದಿಗಿನ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ತರಬೇತಿ:** ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಂಕರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತು ಮೂಲಭೂತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಪರ್ವತ ಯುದ್ಧ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಗ್ರಾಮ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಗುರಿ ಇಡುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಯುದ್ಧ ಕವಾಯತುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಹರಿಸಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಜೀವ (JIVA) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ಪರಿಸರ/ ಕೃಷಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮರಾಠವಾಡದ ಬರಪೀಡಿತ ನಾಂದೇಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ 'ಜೀವ' (JIVA) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಜೀವ (JIVA) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಗ್ರಾಮಗಳ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಜಂಟಿ ಉಪಕ್ರಮ)ದ ಬಗ್ಗೆ

- **ಪ್ರಾರಂಭ:** 2022
- **ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:** ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ನಬಾರ್ಡ್)
- **ಗುರಿ:** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೃಷಿ-ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲದ ವಿರುದ್ಧ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು.

- ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಅಧಿಕ ಹೂಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಹೊರಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಕೃಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು (ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳು) ಆಧರಿಸಿದೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಜೈವಿಕ ರಾಶಿಯ ಮರುಬಳಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ರಾಶಿಯ ಹೊದಿಕೆ, ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಹಸುಗಳ ಸಗಣಿ ಮತ್ತು ಗೋಮೂತ್ರದ ಬಳಕೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಗಾಳಿಯಾಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಮಿಷನ್ (NMNF)ನ ಬಗ್ಗೆ

- **ಪ್ರಾರಂಭ:** ನವೆಂಬರ್ 2024
- ಇದು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಬನ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೆಕಾನಿಸಂ CBAM)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2 (ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)/ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಕ್ಕೂಟ (EU) ತನ್ನ 'ಕಾರ್ಬನ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೆಕಾನಿಸಂ' (**CBAM**) ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದು ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ರಫ್ತುದಾರರ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲಿದೆ.

ಕಾರ್ಬನ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೆಕಾನಿಸಂ (CBAM)ನ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಕ್ಕೂಟವು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯಂತಹ ಇಂಗಾಲ-ತೀವ್ರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ 'ಇಂಗಾಲದ ಸುಂಕ' ಆಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಇದು ಇಂಗಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬೆಲೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂಗಾಲದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ರಫ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ (Ind-Aus ECTA)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದವು (Ind-Aus ECTA), ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022ರಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡ ನಂತರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದು (FTA), ಇದಕ್ಕೆ 2 ಏಪ್ರಿಲ್ 2022ರಂದು ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- **ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕ ಉದಾರೀಕರಣ :**
- **ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಬದ್ಧತೆಗಳು:** ಒಪ್ಪಂದ ಜಾರಿಯಾದ ಮೊದಲ ದಿನದಿಂದಲೇ ಶೇ. 95 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂಕದ ವರ್ಗಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಫ್ತುಗಳಿಗೆ ಸುಂಕ ರಹಿತ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಭಾರತದ ಬದ್ಧತೆಗಳು:** ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ರಫ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸುಂಕ ಕಡಿತ ಮಾಡಲಾಗುವುದು; ಆದರೆ ಕೃಷಿ, ಡೈರಿ ಮತ್ತು ಮದ್ಯದಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಲಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು

- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವ:** ಭಾರತ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮುಕ್ತ, ಸುಗಮ ಮತ್ತು

INSTA KAS

ನಿಯಮಾಧಾರಿತ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ವಲಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

- ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ-ಭಾರತ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರಗಳ ಉಪಕ್ರಮ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ (AIIPOIP) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಸಹಕಾರವು ಕಡಲ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮೈತ್ರಿಗಳು:** ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ಜೊತೆಗೆ ಚತುರ್ಭುಜ ಭದ್ರತಾ ಸಂವಾದ(QUAD)ದ ಪ್ರಮುಖ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿವೆ.
- ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಮಲಬಾರ್ (ನೌಕಾ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಕ್ವಾಡ್ ದೇಶಗಳು) ಮತ್ತು ಆಸ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ (ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ವ್ಯಾಯಾಮ) ದಂತಹ ಜಂಟಿ ಮಿಲಿಟರಿ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ, ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.
- **ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಒಕ್ಕೂಟ:** ಭಾರತ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಜಾಗತಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೇದಿಕೆಗಳಾದ G20, ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾ ಶೃಂಗಸಭೆ (EAS) ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ರಿಮ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ (IORA) ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಕಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- **ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ:** ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾವು ಲಿಥಿಯಂ, ಕೋಬಾಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ವಿರಳ ಭೂ ಧಾತುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಗತಿಕ ಪೂರೈಕೆದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ಈ ಖನಿಜಗಳು ಭಾರತದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನ ಮಿಷನ್, ಬ್ಯಾಟರಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಜಲ ರಕ್ಷಕರು : ಮರುಭೂಮಿಕರಣದ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೋರಾಟ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಹಂಗೇರಿಯ ಅರೆ ಶುಷ್ಕ ಹೋಮೋಕಹಾಟ್‌ಸಾಗ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 'ವಾಟರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್ಸ್' (ಜಲ ರಕ್ಷಕರು) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸ್ಥಳೀಯ ರೈತರು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತಂಡವು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಲ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಧ್ಯ ಯುರೋಪಿನ ಭಾಗಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಂಗೇರಿಯ 'ಗ್ರೇಟ್ ಹಂಗೇರಿಯನ್ ಬಯಲು' (ಹೋಮೋಕಹಾಟ್‌ಸಾಗ್), ತೀವ್ರ ಮರುಭೂಮಿಕರಣಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ.
- ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ನೀರನ್ನು ಬಳಸದೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಬಿಡುವುದರ ಬದಲಿಗೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮರುಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮರುಭೂಮಿಕರಣ ಎಂದರೇನು?

- **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:** ಇದು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬರ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಹದಂತಹ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಹೊದಿಕೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಮರುಭೂಮಿಕರಣದ ಏರಿಕೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

- **ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ:** ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನವು ಆವಿಯಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮೇಲ್ಪದರಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ.
- **ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ:** ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲದ ಅತಿಯಾದ ಹೊರತೆಗೆಯುವಿಕೆಯು ಜಲಮಟ್ಟದ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ನದಿಗಳ ಹರಿವಿನ ಹಾದಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬರಿದಾಗುವಿಕೆಯು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಲ ಮರುಪೂರಣ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು:** ಅತಿಯಾದ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆಯು ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಸಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಮಣ್ಣನ್ನು ವಾಯು ಸವಕಳಿಗೆ ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.

- **ಅರಣ್ಯನಾಶ:** ಕೃಷಿ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಥವಾ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದರಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವ ಬೇರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮರಗಳ ಹೊದಿಕೆಯ ನಷ್ಟವು ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರಿನ ಹರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಭೂ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮರುಭೂಮಿಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- **ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮಗಳು:** ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು, ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದರಿಂದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದ ಕುಸಿತ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿ, ಧೂಳಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆಗಳ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು:** ಕೃಷಿ ಇಳುವರಿಯ ಕುಸಿತವು ರೈತರ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇದು ನೀರಾವರಿ, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು:** ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಕೊರತೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- **ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ:** ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ನಷ್ಟವು ಇಂಗಾಲದ ಶೇಖರಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವೇಗಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಒಣ ಮಣ್ಣು ಉಷ್ಣ ಮಾರುತಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿ, ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಸವಕಳಿಯ ವಿಷವರ್ತುಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಮರುಭೂಮಿಕರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು

ಮರುಭೂಮಿಕರಣದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಾವೇಶ (UNCCD)

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** 1994
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಮರುಭೂಮಿಕರಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಭೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ಏಕೈಕ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದ ಇದಾಗಿದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಜೂನ್ 17:** ಈ ದಿನವನ್ನು 'ವಿಶ್ವ ಮರುಭೂಮಿಕರಣ ಮತ್ತು ಬರ ನಿರೋಧಕ ದಿನ' (WDCDD) ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

CoP 14 (ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ-14)

- **CoP 14- ಇದು** ಭಾರತವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ UNCCD COP ಆಯೋಜಿಸಿದ ಅಧಿವೇಶನವಾಗಿತ್ತು.
- **ನಡೆದ ಸ್ಥಳ:** ಗ್ರೇಟರ್ ನೋಯಿಡಾ.
- **ಸಮಾವೇಶದ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:** 'ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ'
- **ಮಹತ್ವ:** 2019ರ ಈ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ 'ದೆಹಲಿ ಘೋಷಣೆ'ಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 2030ರ ವೇಳೆಗೆ 'ಭೂ ಸವಕಳಿ ತಟಸ್ಥತೆ' ಸಾಧಿಸುವ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಯನ್ನು (SDG) ತಲುಪಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿವೆ.

UNCCD ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ (COP)ದ ಬಗ್ಗೆ

- **ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಸ್ಥೆ:** UNCCD ಸಮಾವೇಶವು COP ಅನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಉನ್ನತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಕ್ಕೂಟದಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆ:** COP 2001ರಿಂದ ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ (ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ) ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 14 ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ.
- **ಗಮನಿಸಿ:** ಭಾರತವು 2019ರಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮರುಭೂಮಿಕರಣ ವಿರೋಧಿ ಸಮಾವೇಶದ 14ನೇ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು.
- UNCCDಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ **16ನೇ ಅಧಿವೇಶನವು (COP16)** ಡಿಸೆಂಬರ್ 2 ರಿಂದ 13, 2024ರವರೆಗೆ ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ರಿಯಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ನಕಲಿ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆ'

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು; ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-4/ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ (UK), ಅಮೆರಿಕ (US) ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಮ್ಯದ 'ಭಾರತೀಯ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಮಿತ ಸಂಸ್ಥೆ (IIL) ತಯಾರಿಸಿದ 'ಅಭಯರಬ್' ಎಂಬ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯ ನಕಲಿ ಕಂತಿನ ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿವೆ.

ಅಭಯರಬ್ ನಕಲಿ ಲಸಿಕೆ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ

- ಅಭಯರಬ್ ಎಂಬುದು ಭಾರತೀಯ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಯಮಿತ ಸಂಸ್ಥೆ (IIL) ತಯಾರಿಸಿದ **'ಕೋಶ-ಸಂವರ್ಧಿತ'** ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇತರ 40ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 2000ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರೇಬೀಸ್ ನ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ವೈರಾಣು ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ (ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮಾನವರಿಗೆ ಹರಡುವ ರೋಗ).
- **ರೋಗಕಾರಕ:** ಇದು 'ರಾಬ್ಡೋವಿರಿಡೆ' ಕುಟುಂಬದ, 'ಲೈಸಾವೈರಸ್' ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರೇಬೀಸ್ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ರೈಬೋನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಿಕ್ ಆಮ್ಲ (RNA) ವೈರಸ್ ಆಗಿದ್ದು, ರೇಬೀಸ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ (ನಾಯಿ, ಬೆಕ್ಕು, ಮಂಗ ಇತ್ಯಾದಿ) ಲಾಲಾರಸದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ರೇಬೀಸ್ ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದು ಲಸಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾದ ರೋಗವಾಗಿದೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ರೇಬೀಸ್ ಸಾವುಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ. 33ರಷ್ಟು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿವೆ.

ವೈರಾಣುವಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಹಕಗಳು / ಆಶ್ರಯದಾತರು

- ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಸ್ತನಿಗಳು ಈ ವೈರಾಣುವನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ.
- ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ, ಸಾಕು ನಾಯಿಗಳು ಅಥವಾ ಬೀದಿನಾಯಿಗಳು ಈ ವೈರಾಣುವಿನ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಶ್ರಯದಾತಗಳಾಗಿವೆ.
- ಅಮೆರಿಕದಂತಹ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಲಿಗಳು, ನರಿಗಳು, ರಕೂನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕಂಕ್‌ಗಳಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ರೇಬೀಸ್ ಅನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಆತಂಕ, ಗೊಂದಲ, ಅತಿಯಾದ ಲಾಲಾರಸ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುವುದು, ಭ್ರಮೆ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಇತ್ಯಾದಿ.

ರೇಬೀಸ್ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (NAPRE) - 2030

- ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರೇಬೀಸ್ ಅನ್ನು **'ಅಧಿಸೂಚಿತ ರೋಗ'** ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಯಾವುದೇ ರೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅಂತಹ ರೋಗವನ್ನು 'ಅಧಿಸೂಚಿತ ರೋಗ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದಿಂದ ನಾಯಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ರೇಬೀಸ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು "ಜಂಟಿ ಅಂತರ-ಸಚಿವಾಲಯ ಘೋಷಣೆಯ ಬೆಂಬಲ ಹೇಳಿಕೆ"ಯನ್ನು ಸಹ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ರೇಬೀಸ್ ದಿನ

- ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 28ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಲೂಯಿಸ್ ಪಾಶ್ಚರ್ ಅವರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯ ದಿನವಾಗಿದೆ.
- ಲೂಯಿಸ್ ಪಾಶ್ಚರ್ ಫ್ರೆಂಚ್ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಮೊದಲ ರೇಬೀಸ್ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು.
- ಇವರು ಪಾಶ್ಚರೀಕರಣ, ಆಂಥ್ರಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ ಲಸಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಚೇಂಬರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಫಿಲ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು.

ಮಕರವಿಳಕ್ಕು ಹಬ್ಬ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 1/ ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವಾರ್ಷಿಕ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಹಂಗಾಮಿನ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಆರಂಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ 'ಮಕರವಿಳಕ್ಕು' ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ಶಬರಿಮಲೆಯ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವು ಡಿಸೆಂಬರ್ 30ರಂದು ಪುನಃ ತೆರೆಯಲಿದೆ.

ಮಕರವಿಳಕ್ಕು ಹಬ್ಬದ ಬಗ್ಗೆ

- ಮಕರವಿಳಕ್ಕು ಕೇರಳದ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶಬರಿಮಲೆಯ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು ಮಲಯಾಳಂ ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ 'ಮಕರ ಮಾಸ'ದ ಮೊದಲ ದಿನದಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪವಿತ್ರ ದಿನದಂದು, ಭಕ್ತರು ಎರಡು ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಲು ಸೇರುತ್ತಾರೆ:
    1. **ಮಕರ ಜ್ಯೋತಿ:** ಪೂರ್ವದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ದಿವ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರ (ಸಿರಿಯಸ್).
    2. **ಮಕರವಿಳಕ್ಕು:** ಪೊನ್ನಂಬಲಮೇಡು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪವಿತ್ರ ಜ್ಯೋತಿ.
- ಈ ಎರಡು ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿಯ ಉಪಸ್ಥಿತಿ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಮತ್ತು ಅನುಗ್ರಹದ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ.
- ಮಕರವಿಳಕ್ಕು ಹಬ್ಬದ ಪ್ರಮುಖ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಳಮೆಳುತ್ತು ಪಟ್ಟು' , 'ನಾಯಟ್ಟು ವಿಲಿ' ಮತ್ತು 'ಗುರುತಿ' ಸೇರಿವೆ. ದೇವಾಲಯದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಮೊದಲು ಈ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1/ ಇತಿಹಾಸ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 1943ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 30ರಂದು ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರು ಪೋರ್ಟ್ ಬ್ಲೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಾಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ತ್ರಿವರ್ಣ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

ಆರಂಭಿಕ ಜೀವನ:

- ಇವರು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತಾವಾದಿ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು.
- ಇವರು 1897ರ ಜನವರಿ 23ರಂದು ಒಡಿಶಾದ ಕಟಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
- ಇವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆ (ICS) ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ:

- ಮಂದಗಾಮಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ದೃಢ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವರು ICS ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುವ ಹಂಬಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (INC) ಸೇರಿದರು.
- ಇವರು 1938 ಮತ್ತು 1939ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ಆದರೆ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಯಕರೊಂದಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೋಸ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳು

- ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷ ಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತರುವುದು ಬೋಸ್ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿತ್ತು.
- ಇವರು 1941ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಗೃಹಬಂಧನದಿಂದ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಮೂಲಕ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಡಾಲ್ಫ್ ಹಿಟ್ಲರ್‌ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೋರಿದರು.
- 1943ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಜಪಾನ್‌ಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದ 'ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನೆ' (ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಫೌಜ್- INA)ಯ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.
- INA ಕೈಗೊಂಡ ಮಿಲಿಟರಿ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ನಡೆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಚಾರಣೆಗಳು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದವು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಮೇಲಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದವು.

ನಿಧನ

- ಇವರು 1945ರ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೈವಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಈ ಘಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಿಗೂಢ ಮತ್ತು ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ.

ಪರಂಪರೆ

- ನೇತಾಜಿಯವರನ್ನು ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದ ಅಪ್ರತಿಮ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ದೇಶದ ಹಲವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

INSV ಕೌಂಡಿನ್ಯ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1/ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ನೌಕಾಯಾನ ಹಡಗು (**INSV**) **ಕೌಂಡಿನ್ಯ**, ಗುಜರಾತ್‌ನಿಂದ ಓಮನ್‌ಗೆ ತನ್ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

'INSV ಕೌಂಡಿನ್ಯ' ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಅಜಂತಾ ಗುಹೆಗಳ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾದ ಕ್ರಿ.ಶ. 5ನೇ ಶತಮಾನದ ಹಡಗಿನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ 'ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಯಿಹಡಗು' ಆಗಿದೆ.
- ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾರತೀಯ ನಾವಿಕ 'ಕೌಂಡಿನ್ಯ'ನ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ನೌಕೆಗೆ ಹೆಸರಿಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ 'ಹೊಲಿಗೆ ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ' ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
-
- ಭಾರತದ ಸ್ವದೇಶಿ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮರುಶೋಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆ ಮತ್ತು 'ಹೋಡಿ ಇನ್ನೋವೇಶನ್ಸ್' ನಡುವಿನ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಸಮುದ್ರಯಾನವು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯನ್ನು ಓಮನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಡಲ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಪುನಃ ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಈ ದಂಡಯಾತ್ರೆಯು ಹಂಚಿಕೆಯ ಕಡಲ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಜನರ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಓಮನ್ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ಅಗರಬತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ BIS ಮಾನದಂಡ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ ಆರೋಗ್ಯ/ ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಸಚಿವರು, ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (BIS) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ **IS 19412:2025 – ಅಗರಬತ್ತಿ — ವಿವರಣೆ** ಎಂಬ ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅಧಿಸೂಚಿತ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಮಾನದಂಡವು ಅಲ್ಲೆಥ್ರಿನ್, ಪರ್ಮೆಥ್ರಿನ್, ಸೈಪರ್ಮೆಥ್ರಿನ್, ಡೆಲ್ಟಾಮೆಥ್ರಿನ್ ಮತ್ತು ಫಿಪ್ರೊನಿಲ್ ನಂತಹ ಕೆಲವು ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೆಂಜೈಲ್ ಸಯನೈಡ್, ಎಥೈಲ್ ಅಕ್ರಿಲೇಟ್ ಮತ್ತು ಡಿಫೆನೈಲಾಮೈನ್ ನಂತಹ ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ಸುಗಂಧ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಇದು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಗರಬತ್ತಿ ವಲಯ

- ಭಾರತವು ಅಗರಬತ್ತಿಗಳ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು ರಫ್ತುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಉದ್ಯಮವು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜು **₹8,000 ಕೋಟಿ** ಮೌಲ್ಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 150ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು **₹1,200 ಕೋಟಿ** ಮೊತ್ತದ ಅಗರಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಈ ವಲಯವು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, MSMEಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಬೃಹತ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಅರೆ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬ್ಯೂರೋ (BIS)ನ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಹಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು 12 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ **ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬ್ಯೂರೋ ಕಾಯ್ದೆ, 2016**ರ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:** ನವದೆಹಲಿ.

ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ಹಲವು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆದೇಶಗಳ (QCOs) ಬಿಡುಗಡೆ: ಕೆಲವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವುದು.
- BIS ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದರೆ: ಉತ್ಪನ್ನ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ (**ISI ಮಾರ್ಕ್**), ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ, ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿ ಆಭರಣಗಳ/ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಹಾಲ್‌ಮಾರ್ಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸೇವೆಗಳು. ಇವು ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಾಹಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಪಿನಾಕಾ ಸುದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ರಾಕೆಟ್‌ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ರಕ್ಷಣೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಒಡಿಶಾದ ಚಂಡೀಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಯೋಜಿತ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ (ITR) ಪಿನಾಕಾ ಸುದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ರಾಕೆಟ್‌ನ (LRGR-120) ಚೊಚ್ಚಲ ಹಾರಾಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಪಿನಾಕಾ ಸುದೀರ್ಘ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ರಾಕೆಟ್ (LRGR 120)ನ ಬಗ್ಗೆ

- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಡಿಆರ್‌ಡಿಒ (DRDO).
- **ಶ್ರೇಣಿ :** 120 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು.
- ಇದು ಭಾರತೀಯ ಭೂಸೇನೆಯ '**ಪಿನಾಕಾ ಬಹು ಉಡಾವಣಾ ರಾಕೆಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ**' (MLRS) ಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ವಿಸ್ತೃತ ಶ್ರೇಣಿಯ, ನಿಖರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ರಾಕೆಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಪಿನಾಕಾ ಬಹು ಉಡಾವಣಾ ರಾಕೆಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MBRL)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ:** ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO) ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- **ಹೆಸರಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಶಿವನ ಪೌರಾಣಿಕ ಆಯುಧವಾದ '**ಪಿನಾಕ**'ದ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:** ಇದು 75 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ವಿಶೇಷತೆ:** ಪಿನಾಕಾ MBRL ಕೇವಲ 44 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ 12 ರಾಕೆಟ್‌ಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ಉಡಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಶತ್ರುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯೂಹವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಯುಧವಾಗಿದೆ.
- **ರಫ್ತು:** ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ ಪಿನಾಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೊದಲ ರಫ್ತು ಗ್ರಾಹಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಮೇನಿಯಾ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಈ ಸುಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿವೆ.

ನರಸಾಪುರ ಕಸೂತಿ ಕರಕುಶಲತೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನರಸಾಪುರ ಕಸೂತಿ ಕರಕುಶಲತೆಯು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ತಳಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನರಸಾಪುರ ಕಸೂತಿ ಕರಕುಶಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- **ಸ್ಥಳ:** ನರಸಾಪುರ (ನರ್ಸಾಪುರ), ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ.
- **ಮೂಲ:** 19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮಿಷನರಿಗಳಿಂದ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.
- **ಪರ್ಯಾಯ ಹೆಸರು:** ಕ್ರೋಶೆಟ್ ಕಸೂತಿ ಕರಕುಶಲತೆ
- **ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿ:** ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹತ್ತಿ ದಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಇದನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಇದನ್ನು ಕ್ರೋಶೆಟ್ ಎಂಬ ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಉತ್ಪನ್ನಗಳು:** ಹಾಸಿಗೆಯ ಹೊದಿಕೆಗಳು, ಮೇಜಿನ ಹೊದಿಕೆಗಳು, ದಿಂಬಿನ ಹೊದಿಕೆಗಳು, ಪರದೆಗಳು, ಮೊಬೈಲ್ ಕವರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು
- **ವಿನ್ಯಾಸದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:** ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಹೂವಿನ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ಜ್ಯಾಮಿತೀಯ ಮಾದರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೈಸ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
  - ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಹತ್ವ

- **ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಈ ಕಲೆಯ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. 60 ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಆಧಾರಿತ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಮೂಲಕ ಇದು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕರಕುಶಲ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಾನ್ಯತೆ:** ಈ ಕಲೆಗೆ **ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕ (GI) ಮಾನ್ಯತೆ** ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
  - 'ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ' (**ODOP**) ಯೋಜನೆಯಡಿ ಇದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

INS ವಾಗ್ಶೀರ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ರಕ್ಷಣೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು ಅವರು **ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ 'ಕಲ್ವರಿ' ಶ್ರೇಣಿಯ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆ 'INS ವಾಗ್ಶೀರ್'ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನಾಳದ ಮುಳುಗಡೆ (Dive)** ಮತ್ತು **ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಂಚಾರವನ್ನು** ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

INS ವಾಗ್ಶೀರ್ ನೌಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 75' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಕಲ್ವರಿ-ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಸ್ಕಾರ್ಪೀನ್-ವರ್ಗದ ಆರನೇ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಜಗಾಂವ್ ಡಾಕ್ ಶಿಪ್ ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- ಈ ವರ್ಗದ ಇತರ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳೆಂದರೆ: **ಕಲ್ವರಿ, ಖಂಡೇರಿ, ಕರಂಜ್, ವಾಗಿರ್ ಮತ್ತು ವೇಲಾ.**
- **'ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಫಿಶ್'** ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ನೌಕೆಯು, ಸುಧಾರಿತ **ಅಗೋಚರ ಅಥವಾ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲಾಗದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ (Advanced stealth features)** ಭಾರತದ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ಯುದ್ಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION
INSTA KAS
ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್-ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್
2026 ಬೆಂಗಳೂರು
ಬ್ಯಾಚ್-01 :ಪ್ರಾರಂಭ 5ನೇ ಜನವರಿ 2026
ಆಫ್‌ಲೈನ್ [ಬೆಂಗಳೂರು] & ಆನ್‌ಲೈನ್
ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು
ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು
ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಗ್ರ ಬೋಧನೆ
ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು
ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್
ಶುಲ್ಕ:
ಬೆಂಗಳೂರು (ಆಫ್‌ಲೈನ್):
Rs. 60,000/- incl. taxes
₹ 54,000/-
till 04 Jan. 2026
ಬೆಂಗಳೂರು (ಆನ್‌ಲೈನ್):
Rs. 50,000/- incl. taxes
₹ 45,000/-
till 04 Jan. 2026
Early Bird Offer:
DISCOUNT
10%
ತರಬೇತುದಾರರು
GIRIDHAR SIR ETHICS
SHIVANAND SIR POLITY (HONORARY ADVISOR)
SHASHANK SIR GEOGRAPHY
DHRUV SIR GEOGRAPHY
NAVEEN SIR HISTORY
NANDAN SIR ENVIRONMENT & CA
MAHESH SIR ECONOMY (HONORARY ADVISOR)
PRAJWAL SIR SOCIETY
SRIKANTH SIR SCIENCE & TECHNOLOGY
VINAYAK SIR HISTORY
MAMDAPUR SIR PHYSICS
LINGARAJU SIR ESSAY
YOGANAND SIR AGRICULTURE
NINGAPPA SIR MENTAL ABILITY
SUBSCRIBE HERE
08069405206
www.insightsonindia.com | instacourses.insightsonindia.com
ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ: INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.
support@insightsias.com
ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

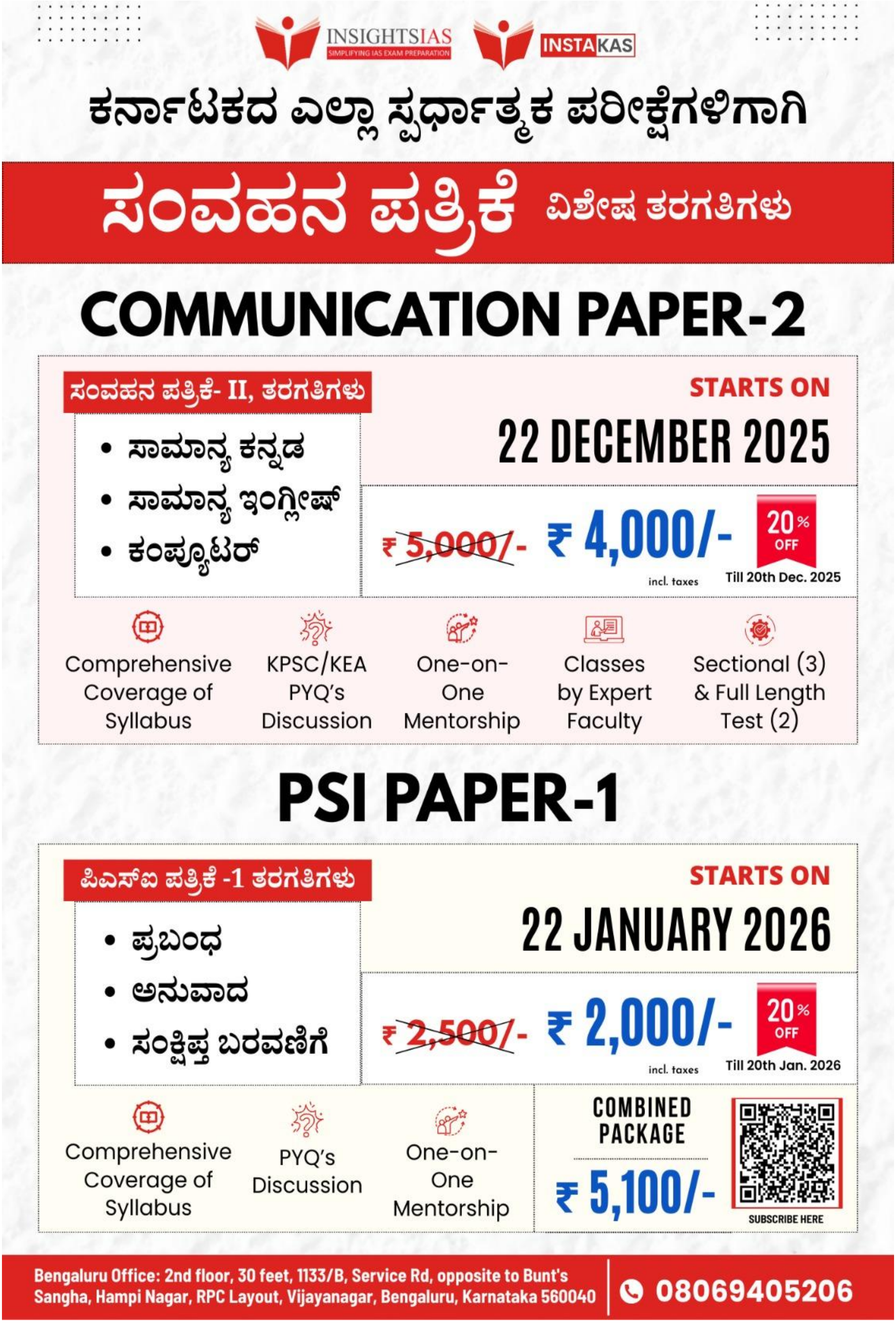
INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION
INSTAKAS
ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ
ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ
ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳು
COMMUNICATION PAPER-2
ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ- II, ತರಗತಿಗಳು
• ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ
• ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್
• ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
STARTS ON
22 DECEMBER 2025
₹ 5,000/-
₹ 4,000/-
incl. taxes
20% OFF
Till 20th Dec. 2025
Comprehensive Coverage of Syllabus
KPSC/KEA PYQ's Discussion
One-on-One Mentorship
Classes by Expert Faculty
Sectional (3) & Full Length Test (2)
PSI PAPER-1
ಪಿಎಸ್ಐ ಪತ್ರಿಕೆ -1 ತರಗತಿಗಳು
• ಪ್ರಬಂಧ
• ಅನುವಾದ
• ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ
STARTS ON
22 JANUARY 2026
₹ 2,500/-
₹ 2,000/-
incl. taxes
20% OFF
Till 20th Jan. 2026
Comprehensive Coverage of Syllabus
PYQ's Discussion
One-on-One Mentorship
COMBINED PACKAGE
₹ 5,100/-
SUBSCRIBE HERE
Bengaluru Office: 2nd floor, 30 feet, 1133/B, Service Rd, opposite to Bunt's Sangha, Hampi Nagar, RPC Layout, Vijayanagar, Bengaluru, Karnataka 560040
08069405206